

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

lusiurandum cultus dei est

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

gium deus est, ut patuit ex præcedentibus. Siquidem de uno deo gloriatur qui legitime iurat, tanquam teste uero et infallibili. Et iurans recolit etiam beneficia dei, quæ nemo neq; maiora, neq; magis præsentia Christianis agnoscet, utpote certis per Christum esse solutum precium redemptionis, quod impij ut maxime uerbis loquantur, animo non credunt. Omnium enim flagitiorum causa est, memoriam abiicisse beneficiorum erga se dei. Quam ne abijcerent Israëlitæ per opulentiam, ut solent homines, lex Deut. 6. præmonuit. In terra dum fructibus uesceris inquit, atq; exatiatus fueris, caue ne domini dei tui obliuiscaris, qui te eduxit de terra Aegypti, de domo seruitutis: cōtinuo subiiciens, Dominum deum tuū timebis, et illi soli seruiēs, & per nomen eius iurabis. Quo nos doceat, quod obliuiscēti gratiam acceptam exolescit timor dei, & animus colendi solum deum, et studium explicandi asserendiq; gloriam illius sacramento per nomen eius præstito abscedat. Atq; ut uideas, quàm per nomen dei iurare nequeat idololatra, post præceptum iuramentum eo loco annectit: Ne profisciscamini post deos alienos, quia deus zelotes est &c. Quamobrem olim ueteribus persuasissimum fuit, alienū à timore dei, uerq; domini cultu, iurare nomen dei haud posse, quod præceptum atq; cognitum haberent, iureiurando animi seruitium ac reuerentiā deo solide impendi, quem

Iurandū
cultus est
dei.

unum plurimi facit qui iurat, maximeq; ueretur, tam
 ut secretorū cognitorem, quā ut ueritatis idoneum
 affirmatorem, utpote iustum et uerum, impatientemq;
 falsi ac mendaci. Contra, prophanus & incogitans
 horum nihil consyderat, nescit quanti sit deus, quan-
 doquidem se unum maximi ducit, suiq; unius gratia
 simulat atq; dissimulat quiduis, & nomen dei assumit
 uanissime.

Pij ergo quum iurant, nomen domini palām testan-
 tur, præcipuo loco amoris & reuerentiæ sibi deum
 esse, sicut uulgo iurare solent per id quod eximie co-
 lunt, ut per salutē Pharaonis, per coronā regni &c.
 Non igitur cuiusuis est iurare, sed ad pium tantū per-
 tinet, sicut prophetae frequentissime iurarunt, quo po-
 pulum ad æqualem nominis dei reuerentiā inuitarent,
 hoc est, deū testati sunt, se loqui ex animo, & ut præ-
 ceptum & cognitum dicere, quidquid eiusmodi dice-
 bant. Atq; hoc est optimi exempli, iureiurando quæ-
 de deo sentias in proximi utilitatem uere contestari,
 atq; se in illius ueritatem totum permittere, qui ubiq;
 præsens est, iustus ultor perfidiæ, filijsq; ueritatis cle-
 mentissimus. SIMON. Non solum Christus
 in nouo testamento iurare uetat, sed & pater in uete-
 ri, ut Osee 4. Zachariæ 8. Hierem. 44. IOIADA.

His tribus locis innumeros oppono, quibus deus
 præcipit suis ut iurent, laudatq; eos qui per nomen
 suum

suum sancte iurant, & eis promittit gratiam fauorem
 & salutem. Deut. 6. 10. Esa. 45. Hierem. 4. Psal. 62.
 14. Vbi quoq; ex Hieremia obiter notandum quibus
 cōditionibus iusiurandū fieri debeat, nēpe in iudicio,
 in iustitia, & ueritate. Quod & proposito nostro ser-
 uit, quod nemo nisi pius iuret, quia is solus in ueritate,
 iudicio, & iustitia iurat. Quid quod deus ipse per se-
 metipsum iurat frequentius? Et Abraham fidei exem-
 plar regi Abimelech: Paulus pluribus locis: Christus
 deniq; non semel Gen. 21, 22, 2. Tim. 4. Ex quo tibi fa-
 cile scrupus eximi potest, cur deus scilicet iurare ue-
 tet, nempe ijs qui nō rite iurant, omittentibus ea quæ
 ad iusiurandum pertinent, ut Iudæis sæpe prohibet ne
 iurent Osee 4. Hierem. 44. Erant enim & ipsi ad imi-
 tationem Israëlis idolis mancipati, nihilo minus reli-
 giosi & pij uideri cupientes, falso animo præ se fere-
 bant gloriam dei, idq; per iuramenti consuetudinem.
 Odit uero deus hypocrisim, maxime autem in præci-
 puo suo cultu, cuiusmodi est iusiurandum religiose
 præstitum. Proinde post prohibitam idololatriam, de
 iuramento per nomen dei uitando cauet, tum amo-
 uendæ hypocriseos causa, tum gratia reducendi eos
 ad obedientiam. Nam dum audiunt interdictum ipsis,
 ne iurent, (uiuit dominus) neq; huius causam audiunt,
 cogitatione se ad legem ponant de iureiurando seue-
 re statuentem Deut. 6. & 10. moxq; deprehendant,

Cur quibus-
 dam iureius-
 rando sit in-
 terdictum.